

OKVIR

ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA ULAGANJA U JAVNE ZGRADE INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

I – OPŠTI DIO

1. Okvir za finansiranje projekata i mjera energetske efikasnosti za ulaganja u javne zgrade institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Okvir) služi za određivanje načina finansiranja projekata i mjera energetske efikasnosti javnom sektoru, odnosno finansiranje obnove zgrada institucija Bosne i Hercegovine, kako iz domaćih tako i iz međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija.
2. Okvir koristi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, kao i drugi relevantni organi, u oblasti iz svojih nadležnosti, koji izrađuju projekte i druge mjere energetske efikasnosti za finansiranje zgrada nisko- ugljične obnove.
3. Okvir se koristi kao smjernica ili preporuka organima iz tačke 2. ovog Okvira, za način planiranja i izrade projekata i drugih mjera energetske efikasnosti.

II – OSNOVNI ELEMENTI ZA IZRADU PROJEKATA I DRUGIH MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

4. Okvir sadrži osnovne elemente za izradu projekata i drugih mjera energetske efikasnosti. Ti elementi su:
 - trenutna situacija mogućnosti finansiranja projekata energetske obnove javnih zgrada,
 - ključni principi nisko – ugljičnog okvira ulaganja,
 - minimalni uslovi (zahtjevi) za podobnost pojedinačnih investicionih projekata,
 - tehnički zahtjevi,
 - finansijski zahtjevi,
 - socijalno – ekonomski zahtjevi,
 - okolinski zahtjevi,
 - operativno usmjeravanje nacionalnog okvira za nisko – ugljične investicije u javne zgrade.

Navedeni elementi služe za izradu projekata i drugih mjera za finansiranje zgrada sa ciljem niskog udjela ugljika i sadrže sljedeća pitanja:

1. Trenutna situacija mogućnosti finansiranja projekata energetske obnove javnih zgrada

Trenutna situacija mogućnosti finansiranja projekata u javne zgrade, obuhvata sljedeća pitanja:

- a) Dostupne šeme finansijske podrške koje nude preferencijalno finansiranje (grantovi i dugoročni krediti sa niskim kamatnim stopama) za energetske obnovu postojećih javnih zgrada u Bosni i Hercegovini uključuju: Svjetsku banku (koja finansira Projekat energetske efikasnosti za Bosnu i Hercegovinu (BEEP), Fond za održivo energetske finansiranje zapadnog Balkana koji finansiraju EU i Evropska Banka za obnovu i razvoj -EBRD (Regionalni program energetske efikasnosti za zapadni Balkan - REEP). Dodatna finansijska podrška dostupna je iz Razvojnog programa Ujedinjenih nacija - UNDP / Fonda za zelenu klimu. KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) razvija šemu finansijske podrške za energetske obnovu javnih zgrada u Bosni i Hercegovini. Ambasada Kraljevine Švedske razmatra razvoj mehanizma za finansijsku garanciju – Garanciju portfolijo zajma. Bilo je i drugih aktivnosti koje se odnose na energetske efikasnost (EE) i obnovljive izvore energije (OIE) u zgradama u BiH koje finansiraju drugi donatori.

b) Navedeni kombinovani finansijski izvori predstavljaju dio procijenjene investicije od oko 360 miliona EUR potrebnih za obnovu energetske efikasnosti javnih zgrada institucija BiH prema sadašnjim standardima toplinske zaštite. Ovo ilustrira potrebu za aktiviranjem dodatnih sredstava u cilju ispunjavanja preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine u pogledu energetske efikasnosti. Budući da će raspoložive donacije uvijek biti ograničene, finansiranje putem duga (prikupljanje finansijskih sredstava zaduživanjem od kreditora za određeni vremenski period, uključujući kredite, lizing aranžmane i kreditne garancije, obveznice i sl.) može osigurati dovoljno sredstava za potrebne retrofitacije energetske efikasnosti. Najbolji efekti energetske obnove se očekuju ukoliko se optimalno kombinuju svi navedeni modeli finansiranja.

Šeme finansijske podrške trenutno dostupne u BiH za unapređenje EE/OIE u javnim zgradama uključuju bespovratna sredstva za pripremu projekata kao i za stvarna ulaganja, te dugoročne kredite razvojnih banaka sa niskim kamatnim stopama za ulaganja u energetske obnovu javnih zgrada.

Nezavisno od ovog Okvira, entiteti u sklopu istog projekta, rade na izradi entitetskih smjernica za način finansiranja projekata i mjera energetske efikasnosti za ulaganja u javne zgrade.

Okvir za ulaganja u javne zgrade institucija Bosne i Hercegovine

Okvir za način finansiranja projekata i mjera energetske efikasnosti za ulaganja u javne zgrade institucija Bosne i Hercegovine zasnovan na trenutnim mogućnostima finansiranja u Bosni i Hercegovini sažet je u Tabeli 3.

Tabela 1: Investicijski okvir zasnovan na trenutnim mogućnostima finansiranja

Jednostavan period otplate (godine)	Vlastito finansiranje krajnjih korisnika javnih zgrada		Finansiranje kroz entitetske fondove, ministarstva i razvojne banke s dugom / kreditom		Finansiranje kroz entitetske fondove, ministarstva i druge institucije putem granta		Međunarodne finansijske institucije (IFI) Dug / Finansiranje kredita		Finansiranje putem međunarodnih razvojnih agencija (UNDP, SIDA, KfW, itd.) bespovratnim sredstvima		Specifični oblici finansiranja: ESCO, javno-privatna partnerstva itd.	
	Priprema projekta	Investicija	Priprema projekta	Investicija	Priprema projekta ¹	Investicija	Priprema projekta	Investicija	Priprema projekta	Investicija	Priprema projekta	Investicija
< 5	X	X		X	X		X	X	X		X	X
5 < X < 10	X	X		X	X	do to 20%	X	X	X		X	X
10 < X < 15	X	X		X (do 12 godina)	X	do to 50%	X	X	X	X	X	X
> 15	X	X			X	više od 50%, ali do 80%	X	X	X	X	X	X

2. Ključni principi nisko-ugličnog okvira ulaganja

Razvoj projekata koji podliježu podršci uključuju prvenstveno energetske preglede i studije izvodljivosti i druga dokumenta, kada su relevantna i kada se zahtijevaju od strane finansijskih institucija. Nepovratna sredstva za razvoj projekata mogu doseći i do 100% troškova razvoja projekta i neće biti veća od odgovarajuće standardne tržišne cijene. U sljedećoj fazi treba razmotriti smanjenje nivoa subvencije kako bi se ojačala odgovornost svih uključenih strana kako u fazi pripreme projekata tako i tokom njegove implementacije i životnog vijeka implementiranih mjera.

Dostupna bespovratna sredstva za investicije u EE za rekonstrukcije javnih objekata predstavljaju samo mali dio potrebnih ulaganja. Udio komponente direktnih bespovratnih sredstava u stvarnim ulaganjima (trenutno do 80%) trebao bi se smanjiti kako bi se moglo finansirati više projekata i poboljšati energetska efikasnost u cijeloj zemlji i ispuniti obaveze za smanjenje emisija stakleničkih plinova u BiH. Finansiranje dugom (prikupljanje finansijskih sredstava zaduživanjem od kreditora za određeni vremenski period, uključujući kredite, lizing aranžmane i kreditne garancije i sl.) stoga treba predstavljati primarni oblik vanjskog finansiranja.

Trenutni tržišni uslovi komercijalnih zajmova dostupnih u Bosni i Hercegovini nisu atraktivni za obnovu javnih zgrada sa ciljem postizanja niskog udjela ugljika, jer se ne podudaraju sa kapacitetom javnih zajmoprimaca za vraćanje zajma (od uštede energije). Uslove namjenskih povoljnih/povlaštenih zajmova, odnosno dospjeće kredita, treba povezati i ažurirati u skladu sa stvarnim finansijskim rezultatima projekata energetske efikasnosti i drugih mjera u cilju postizanja niskog udjela ugljika (razdoblje otplate) kako bi se stvorio i ojačao kapacitet zajmoprimaca za vraćanje kredita iz uštede energije.

Preferencijalni zajmovi u Bosni i Hercegovini trenutno se finansiraju iz domaćih javnih budžeta te od međunarodnih donatora i finansijskih institucija kao zajmovi i grantovi Bosne i Hercegovine. Izvodljivost i mogućnosti uspostavljanja posebnog revolving fonda za energetska efikasnost se analizira u okviru Projekta energetske efikasnosti za Bosnu i Hercegovinu (BEEP II). Treba istražiti i mogućnosti kombinacije komercijalnog kapitala i namjenskih grantova koji bi poslužili kao garancija za produženje roka dospjeća zajmova, subvencioniranje kamata i / ili služili kao garancija za Ugovor o energetskom učinku.

Implementirani projekti koji primaju finansijsku podršku trebali bi biti podvrgnuti pouzdanom naknadnom monitoringu energetskog učinka (temeljenom na EMIS (Informacioni sistem za energetska menadžment/upravljanje energijom) izvještavanju) radi dokumentovanja postignutih ušteda energije i smanjenja emisija stakleničkih plinova. Kredibilne uštede u pogledu emisije stakleničkih plinova mogu se iskoristiti za privlačenje klimatskih fondova za dodatna finansiranja na međunarodnom nivou.

3. Minimalni uslovi za podobnost za pojedinačne investicione projekte

1. Minimalni uslovi za podobnost za pojedinačne investicione projekte obuhvataju sljedeća pitanja:
 - a) Početne pretpostavke:
 - Što se prije finansiraju i provode projekti energetske efikasnosti s realnom uštedom novca, to će više sredstava biti dostupno u zemlji za potencijalno buduće finansiranje manje profitabilnih projekata i rizičnijih projekata manje kredibilnih vlasnika projekata.
 - GCF sredstva se ne smiju koristiti za nadmetanje s komercijalnim finansiranjem, tj. za finansiranje projekata koji bi se mogli provoditi i finansirati dostupnim komercijalnim

finansiranjem bez ikakve dodatne podrške, kao npr. projekti za prelazak sa goriva (obično iz nafte na biomasu) bez poboljšanja energetske performansi zgrade.

b) Prioriteti za finansiranje iz GCF-a:

- Kombinacija troškovno isplativog prelaska sa goriva i/ili modernizaciju grijanja /kotla, ako takva prilika postoji, sa složenom izolacijom ovojnice za zgrade do potrebnog standarda toplotne izolacije.
- Projekti sa zadovoljavajućim finansijskim performansama (interna stopa povrata (IRR), razdoblje povrata), tj. da je temeljeno na stvarnoj potrošnji energije i stvarnim troškovima energije u početnoj vrijednosti (tj. u slučaju nedovoljnog grijanja, početna vrijednost se ne definiše da se prostorija zagrijava do potrebnog toplinskog komfora ako to nije slučaj).
- Podrška u razvoju prvenstveno onih projekata koji će se najvjerojatnije provesti, tj. projekti koji pokazuju visoku lokalnu podršku /interes. Energetski pregledi i razvojni dokumenti projekta mogu zastarjeti relativno brzo, na primjer zbog promjena u cijenama energije, tehnologije i instalacija.

4. Minimalni zahtjevi za zgrade

1. Minimalni zahtjevi za portfolio projekata energetske efikasnosti sadržavaju:

Tabela 2: Minimalni zahtjevi prema projektnom dokumentu

Tehnički	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preostali životni vijek građevine mora biti najmanje 20 godina 2. Dostupnost podataka o korištenju energije u zgradama najmanje dvije uzastopne godine 3. Postizanje minimalnog nivoa energetske performansi (prema tehničkim zahtjevima EU EPBD za retrofiting EE 4. Obavezna primjena mjera prelaska sa goriva (OIE opskrbe)
Finansijski	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jednostavni period povrata odnosno broj perioda (godina) u kojima će se vratiti uložena novčana sredstva u određeni projekt: 8 godina ili više 6. Ispunjavanje minimalnih zahtjeva za sufinansiranje, uključujući osigurano sufinansiranje za mjere koje se ne odnose na EE
Socijalno-ekonomski	<ol style="list-style-type: none"> 7. Projekat osigurava poštivanje minimalnih standarda potpunosti zgrada 8. Projekt doprinosi povećanju lokalne zaposlenosti i izgradnji vještina 9. Broj žena korisnica: najmanje 50% 10. Dokazi konsultacija i podrške zainteresovane javnosti
Okolinski	<ol style="list-style-type: none"> 11. Nizak nivo rizika za životnu sredinu, prema UNDP SESP politici 12. Minimalno smanjenje za 20% emisije stakleničkih plinova u odnosu na početnu vrijednost

Minimalni zahtjevi - zahtjevi prihvatljivosti za pojedinačna ulaganja u projekte energetske efikasnosti trebaju biti specifični, laki za mjerenje/procjenu i objektivni - lako provjerljivi, te izvedeni iz minimalnih zahtjeva za portfolio projekata.

5. Tehnički zahtjevi

1. Građevina treba da ima preostali životni vijek najmanje 20 godina:
 - Ovo treba tumačiti da je zgrada (ili da će biti nakon provedbe projekta) u dobrom tehničkom stanju (npr. da krov ne curi) i da nema potrebe za bilo kojim drugim velikim rekonstrukcijama, uključujući građevinske konstrukcije itd. Drugim riječima, mjere energetske obnove (postavljanje toplotne izolacije na ovojnicu, zamjena stolarije i dr.) ne mogu se provoditi dok se ne utvrdi da se time neće narušiti statička stabilnost zgrade tj. da se konstruktivni elementi zgrade nalaze u dobrom tehničkom stanju).
 - Izjava o tehničkom vijeku trajanja također treba biti nadopunjena obavezom korištenja zgrade u budućnosti, tj. izjave da trenutno ne postoji rizik da će, na primjer, zgrada biti zatvorena, zbog niske popunjenosti itd.
2. Dostupnost podataka o korištenju energije u zgradama najmanje dvije uzastopne godine: lako se isplativi projekt energetske efikasnosti može osmisliti i provesti čak i u slučaju kada historijski podaci o potrošnji energije nisu dostupni, to bi vjerovatno bio prilično rijedak slučaj. Prednost će imati projekti koji raspolažu sa podacima o potrošnji energije.
3. Postizanje minimalnog nivoa energetskih performansi (prema tehničkim zahtjevima EU EPBD za retrofitting EE): Moderno opremljene zgrade koje podliježu podršci iz fondova GCF moraju ispunjavati zahtjeve stvarnih tehničkih standarda.
4. Obavezna primjena mjere prelaska sa goriva (OIE opskrbe): Ovaj bi se zahtjev trebao primjenjivati samo tamo gdje je to prikladno i izvedivo, poput mjesta gdje se nafta koristi kao gorivo u početnoj vrijednosti. Prednost treba dati projektima koji kombinuju troškovno isplativa goriva i izolaciju ovojnice zgrade.

6. Finansijski zahtjevi

1. Jednostavni period povrata odnosno broj perioda (godina) u kojima će se vratiti uložena novčana sredstva u određeni projekt je 8 godina ili više. Jednostavni period povrata ne pruža nikakve informacije o troškovnoj isplativosti ako nije dopunjeno podacima o ekonomskom vijeku instaliranih mjera. Stoga će se za mjerenje ekonomičnosti projekta i kao sekundarni pokazatelj jednostavne otplate koristiti interna stopa povrata (IRR), za prikazivanje sposobnosti otplate investicije u potrebnom vremenskom periodu. Minimalni IRR bit će određeni na temelju analize postojećih energetskih pregleda kako bi se odrazili specifični uslovi u Bosni i Hercegovini. Finansijski pokazatelji bit će određeni na temelju stvarnih / izmjerenih podataka, tj. stvarne osnovne potrošnje energije. Prednost za finansiranje će se dati projektima koji ispunjavaju finansijske zahtjeve i imaju najveću uštedu stakleničkih plinova.
2. Ispunjavanje minimalnih zahtjeva za sufinansiranje, uključujući osigurano sufinansiranje za mjere koje se ne odnose na EE. Minimalni zahtjev za sufinansiranje treba biti određen uzimajući u obzir ostale mogućnosti finansiranja i potencijalno povezan sa uštedom energije i stakleničkih plinova.

7. Socijalno-ekonomski zahtjevi

1. Projekat osigurava poštivanje minimalnih standarda potpunosti zgrada.
Teško bi bilo osigurati buduće poštovanje standarda minimalne potpunosti, čak i ako postoji minimalni standard potpunosti za svaku vrstu javne zgrade. Umjesto toga, koristit će se izjava o budućem korištenju zgrade - vidjeti komentare na tehnički zahtjev 1.
2. Projekat doprinosi povećanju lokalne zaposlenosti i izgradnji vještina:
Ovaj zahtjev će biti teško izmjeriti na osnovu podataka za svaki pojedinačni projekt, a uveliko će ovisiti o primijenjenoj metodologiji. Uz to, budući da su projekti EE / OIE i tehnologija koja se primjenjuje prilično slične, može se očekivati sličan uticaj na lokalno zapošljavanje i izgradnju vještina svakog pojedinog investicijskog projekta. Umjesto da se ovaj pokazatelj uključi u minimalne zahtjeve za svaki pojedinačni investicijski projekat, predlaže se da se ovi učinci procjenjuju naknadno tokom monitoringa i s jedinstvenom metodologijom za cijeli portfolio projekata.
3. Broj žena korisnica: najmanje 50%:
Ovo je tipičan zahtjev za portfolio projekte energetske efikasnosti, ukoliko se npr. tehničke škole sa većinom muškaraca ne budu diskvalifikovale za finansiranje. Stoga se ovaj zahtjev ocjenjuje tokom naknadnog praćenja za portfolio realizovanih projekata. Ako pol korisnika neće biti dovoljno uravnotežen, ovaj zahtjev može se dodati u sljedećoj fazi finansiranja kako bi se tražio prioritet ravnoteže spolova.
4. Dokaz konsultacija zainteresovanih strana i podrška:
Ovo je vrlo važan zahtjev, te je za uspjeh projekta presudno motivirati lokalnog vlasnika objekta/nositelja projekta. Međutim, možda će biti teško izmjeriti ovaj zahtjev na temelju težine podataka. Stoga se dokazi podrške zainteresovanih strana mogu pokazati kao cjelovito i tačno izvještavanje o potrošnji energije u EMIS sistemu, aktivno sudjelovanje u EMIS treninzima i efikasna saradnja u razvoju energetske pregleda.

8. Okolinski zahtjevi

1. Nizak nivo rizika za životnu sredinu, prema UNDP SESP politici.
SESP politika razvijena je za „projekte“ UNDP-a, a ne za pojedinačne investicione projekte. Budući da će pojedinačni investicijski projekti biti slične prirode, može se pretpostaviti da će i ocjena rizika za okoliš prema UNDP SESP politici biti slična za slične tipove pojedinačnih projekata. Stoga se procjena rizik za okoliš može povremeno provoditi za ukupnost finansiranih / izvedenih projekata.
2. Minimalno 20% -tno smanjenje emisije stakleničkih plinova u odnosu na početne vrijednosti:
Ovo je jedan od najvažnijih zahtjeva za prihvatljivost projekta GCF / UNDP. Prosječne uštede energije prema energetske pregledima su oko 50%, tj. smanjenje emisije stakleničkih plinova bez prelaska sa goriva na obnovljive izvore, sa prelaskom sa goriva na obnovljive izvore smanjenja stakleničkih plinova su 100%. Shodno navedenom, smanjenje emisija stakleničkih plinova će biti znatno veća od 20 % što će doprinjeti ispunjenju cilja za BiH. Ovaj indikator treba dopuniti prikladnijim pokazateljem minimalnih potreba za uštedom energije (od oko 40-50%). Na bilo koji način, smanjenje emisija stakleničkih plinova treba izračunati i prije energetske pregleda/prijedloga projekta, i naknadno tokom monitoringa. Pokazatelj uštede energije bit će dio tehničkih zahtjeva.
3. Projekti razvijeni za finansiranje također trebaju biti u skladu s bilo kojim drugim relevantnim tehničkim i sigurnosnim lokalnim standardima, uključujući primjerice dovoljnu ventilaciju u školama (ako takav standard postoji).

Kao smjernice za razvoj projekata, može se razraditi ne-limitirajuća lista prikladnih /tipičnih mjera/ tehnologija energetske efikasnosti. Budući da je hlađenje zgrada u ljetno vrijeme problem u većini regija Bosne i Hercegovine, u fazi izrade projekta/energetskim pregledima, treba razmotriti zasjenjivanje na osnovu tehnologije ili zelenog /prirodnog zasjenjenja kako bi se izbjegla ili smanjila potreba za klimatizacijom.

9. Operativno usmjeravanje nacionalnog okvira za nisko ugljične investicije u javne zgrade

1. Sredstva iz GCF-a koristit će se u kombinaciji s drugim odabranim postojećim šemama finansijske podrške.
2. Sredstva iz GCF-a pružena su BiH kao grant za obnovu javnih zgrada sa niskim udjelom ugljika. GCF sredstva će se koristiti prvenstveno kao:
 - Nepovratna sredstva za pripremu i razvoj projekata, uključujući energetske preglede;
 - Grant komponenta za finansiranje duga / povoljne zajmove koje pružaju drugi finansijski programi (projekat BEEP II) radi postizanja veće uštede energije i stakleničkih plinova.
3. Komponenta bespovratnih sredstava GCF-a koja nadopunjuje povoljne zajmove za ulaganje u naknadno opremanje javnih zgrada sa niskim udjelom ugljika mora biti proporcionalna uštedama energije, tj. što su veće uštede energije veće su komponente grantova. Maksimalan udio granta u stvarnoj investiciji bit će ograničen na maksimalno 20%.
4. Specifični uslovi Investicijskog okvira će biti podvrgnuti i redovnom/godišnjem preispitivanju i potencijalnom ažuriranju kako bi se odrazili stvarni razvoj tržišta, posebni uslovi finansiranja koje nude finansijske institucije u Bosni i Hercegovini i stvarna potražnja.

To može uključivati posebne uslove finansiranja, minimalne zahtjeve za prihvatljivost za pojedinačne investicione projekte. U budućnosti će se istražiti potencijalno korištenje dijela grantova iz GCF-a kao kapitala za revolving fond za energetske efikasnosti.

Prilike za mobiliziranje dodatnog komercijalnog finansiranja s pogodnim uslovima finansiranja unapređenja energetske efikasnosti u zgradama uz podršku namjenskih finansijskih instrumenata, poput finansijskih garancija, bit će predmet daljnje analize i ažuriranog pregleda od strane projekta finansijske garancije Ambasade Kraljevine Švedske, i / ili uslova i interesa lokalnih banaka.

Projekti EPC / ESCO bit će prihvatljivi za finansiranje. Može se razmotriti namjenska finansijska garancija za ovu vrstu projekata za smanjenje potražnje za kolateralima.
5. Svi projekti podržani finansiranjem GCF-a bit će podložni nadgledanju i procjeni postignute uštede energije i stakleničkih plinova.
6. Povratne informacije od monitoringa i evaluacije uštede energije koristit će se za ažuriranje uslova Nacionalnog okvira ulaganja i prilagođavanje zahtjeva za ispunjavanje uslova finansiranja, ako je potrebno.

10. Monitoring i evaluacija energetske uštede

1. Rekonstrukcije javnih objekata, u pogledu energetske efikasnosti, koji su dobili preferencijalna sredstva iz postojećih finansijskih šema u BiH još nisu predmet pouzdanog sistematskog praćenja ostvarenih ušteda energije i stakleničkih plinova. Podaci o potrošnji energije u EMIS-u, ako su ažurirani, nisu provjereni u smislu njihove potpunosti i tačnosti.

2. Svi investicijski projekti koji će biti podržani finansiranjem GCF-a bit će podvrgnuti monitoringu i procjeni postignute uštede energije i stakleničkih plinova.
3. Koristit će se dva alata za praćenje:
 - Redovno izvještavanje o potrošnji energije i vode u javnim institucijama, prema podacima unesenim u EMIS; i
 - Ad hoc provjera i procjena od strane neovisnog energetskeg stručnjaka / energetskeg revizora.

a) Izvještavanje putem EMIS-a:

EMIS je web aplikacija putem koje će se na temelju opštih podataka o neposrednoj potrošnji energije i vode, pratiti i analizirati potrošnja energije i vode u javnim institucijama Bosne i Hercegovine. Vlasnici projekata - krajnji korisnici koji će dobiti finansijsku podršku od GCF-a, ugovorno su dužni odrediti odgovornu osobu koja će redovno nadzirati potrošnju energije tokom perioda otplate kredita i izvještavati o svim podacima o potrošnji energije u EMIS sistemu. Ta osoba će biti odgovorna za pravovremeno i tačno izvještavanje o podacima o potrošnji energije u EMIS sistemu na osnovu računa. Tamo gdje se potrošnja energije ne temelji na kontinuiranom mjerenju (kao što je biomasa, uglj, nafta, itd.), promjene zaliha goriva uzimaju se u obzir za izračunavanje stvarne potrošnje energije. Izvještavanje putem EMIS-a će se dopunjavati na godišnjoj osnovi bilo kojim podacima o potencijalnim činjenicama koje mogu utjecati na potrošnju energije, kao što su dodatno postavljanje mjera energetske efikasnosti, zamjena bojlera, tipična temperatura u zatvorenom prostoru itd.

a) Ad hoc provjera i procjena uštede energije i stakleničkih plinova:

Iskusni energetskeg stručnjak / energetskeg revizor će na godišnjoj osnovi vršiti provjeru i procjenu uštede energije i stakleničkih plinova ukupnih realizovanih projekata na osnovu pregleda EMIS izvještaja i istraživanja na licu mjesta u nekoliko odabranih objekata.

Podaci prijavljeni u EMIS-u provjerit će se u smislu njihove potpunosti i očigledne tačnosti. Nekoliko objekata s tipičnom, najvišom i najnižom potrošnjom/uštedom energije (oko 10% rekonstruisanih objekata) i objekti s ustanovljenim nepotpunim/netačnim podacima (ako bi to bio slučaj) bit će odabrani za detaljniji pregled na licu mjesta, uključujući mjerenje sobne temperature tokom perioda grijanja.

Ušteda energije, finansija i smanjenje stakleničkih plinova zasnovana na EMIS izvještavanju o stvarnim podacima o potrošnji energije bit će dopunjena i proračunom prilagođenih ušteda prema stvarnoj unutrašnjoj temperaturi prije i nakon provedbe projekta, kako bi se prikazao energetskeg učinak, ušteda energije i stakleničkih plinova zbog implementirane mjere energetske efikasnosti i zbog promjena unutrašnje toplotne udobnosti.

Na licu mjesta utvrđena potrošena i uštedjena energija će se uspoređivati sa uštedom energije izračunatom u energetskeg pregledu, uzimajući u obzir stvarnu i izračunatu temperaturu u zatvorenom prostoru i sve promjene u primijenjenoj tehnologiji energetske efikasnosti, ako je to slučaj.